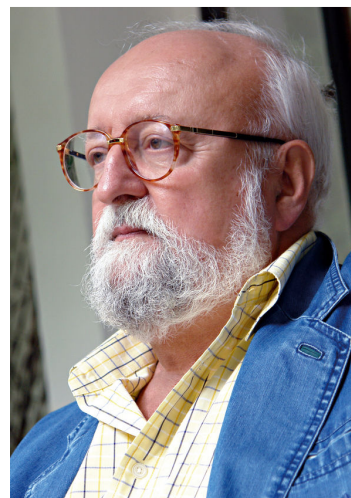

Krzysztof Penderecki

Urodził się 23 listopada 1933 roku w Dębicy. Kompozycję zaczął studiować pod kierunkiem Franciszka Skołyszewskiego. Studia kontynuuje na Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierunkiem Artura Malawskiego i Stanisława Wiechowicza, i kończy je w 1958 roku. Zostaje wtedy mianowany profesorem Akademii. W latach 1966-68 Penderecki jest wykładowcą w Volkwang Hochschule für Musik w Essen (Niemcy). W roku 1968 otrzymuje stypendium w Niemczech w ramach wymiany studentów (DADD). Zostaje mianowany rektorem krakowskiej Akademii Muzycznej w 1972 roku.

Pierwszy publiczny występ Pendereckiego na arenie międzynarodowej ma miejsce w 1959 roku na Festiwalu Warszawska Jesień, gdzie wykonuje *Strofy*, jeden z trzech utworów za które otrzymuje pierwsze nagrody na II Ogólnopolskim Konkursie dla Młodych Kompozytorów. Pozostałymi dwoma utworami były *Psalmy Dawida* i *Emanacje*. W roku 1959 komponuje *Tren ofiarom Hiroszimy*, jedną z najbardziej znanych i najczęściej wykonywanych kompozycji, za którą otrzymuje nagrodę UNESCO. *Tren* zapoczątkował pasmo sukcesów utworów *Anaklasis* na Donaueschinger Musiktage w roku 1960, *Polymorphii*, *Fonogramów* i *Psalmy* w roku następnym, i w roku 1966, *Pasji wg Św. Łukasza*, pierwszego wielkiego dzieła w karierze Pendereckiego. Utwór ten został napisany na zamówienie Westdeutscher Rundfunk w Kolonii dla uczczenia 700-lecia katedry w Münster, w której był po raz pierwszy wykonywany 30 marca 1966 roku. W tym dniu narodził się nowy Penderecki. Wykonanie to stanowi punkt zwrotny w jego karierze, dzięki niemu staje się najbardziej uznanym artystą od czasów Igora Strawińskiego. W następnym roku komponuje i wykonuje kolejne wielkie dzieło chóralne *Dies Irae*, znane również jako Oratorium Oświęcimskie.

W latach 1968-69 Penderecki pisze swą pierwszą operę, *Diabły z Loudun* na zamówienie Opery w Hamburgu, gdzie ma miejsce premiera w roku 1969. Od tego czasu dzieło to było wiele razy wykonywane, transmitowane przez radio, telewizję i wydawane na płytach.

Kolejne wielkie dzieło Pendereckiego to *Jutrznia*. Pierwsza część kompozycji, *Złożenie do grobu*, miało premierę w katedrze w Altenbergu w 1970 roku. Część druga, *Zmartwychwstanie*, miała premierę rok później w katedrze w Münster. Wtedy na zamówienie ONZ pisze kolejne dzieło oratoryjne, kantatę *Kosmogonia*. Premierę utworu uświetnili swą obecnością prezydenci, członkowie rodzin królewskich, i premierzy, a dzieło powszechnie okrzyknięto błyskotliwym i nadzwyczaj oryginalnym. W roku 1971 komponuje *De natura sonoris II* dla Zubina Mehty. Dzieło to oparte zostało na utworze o tym samym tytule, napisanym w 1966 roku.

W roku 1972 Penderecki rozpoczyna karierę jako dyrygent z London Symphony. Od tegoż roku dyryguje największymi orkiestrami świata. W latach 1972-78 jest profesorem na Yale University School of Music.

Penderecki kończy swą *I Symfonię* w 1973 roku i osobiście dyryguje jej światową prapremierą w Peterborough (Anglia). Ponadto komponuje *Canticum Canticorum Salomonis* i pisze *Magnificat*, jedno z najważniejszych dzieł, na bas solo, zespół wokalny, dwa chóry mieszane, chór chłopięcy i orkiestrę. *Magnificat* został napisany dla uczczenia 1200-lecia katedry w Salzburgu. Premiera utworu odbyła się na Festiwalu Salzburskim w 1974 roku pod batutą samego Pendereckiego.

Drugie dzieło operowe Pendereckiego - *Raj utracony. Sacra rappresentazione*, oparte jest na libretcie Christophera Fry na podstawie Milтона. Utwór miał swą prapremierę w Lyric Opera of Chicago dnia 29 listopada 1978 roku. W styczniu 1979 roku, Penderecki dyryguje sceniczną wersją *Raju utraconego* w Teatrze La Scala w Mediolanie i, po zaproszeniu przez Papieża Jana Pawła II, daje koncert w Watykanie. Światowa premiera *I Koncertu skrzypcowego* odbyła się w Bazylei w kwietniu 1977, z solistą Isaakiem Sternem. Pierwszym wykonaniem *II Symfonii* dyrygował Zubin Mehta 1 maja 1980 roku, również na festiwalach w Salzburgu i Lucernie podczas tournée po Europie.

Te Deum, napisane w latach 1979/80 na głosy solowe, chór i orkiestrę Penderecki dyryguje podczas prapremiery w Asyżu latem 1980 roku. W roku 1981 *Te Deum* jest wykonywane w Nowym Jorku, Berlinie, Warszawie i Paryżu. Dnia 11 stycznia 1983 roku, Penderecki dyryguje prapremierą swojego *II Koncertu wiolonczelowego*, z towarzyszeniem Filharmoników Berlińskich i solisty Mścisława Rostropowicza. Kolejne utwory to *Koncert altówkowy* (premiera 24 lipca 1983 roku w Caracas) i *Polskie Requiem*, którego premiera odbywa się 28 września 1984 roku. Utwór ten został napisany na zamówienie Radia i Państwowego Teatru Wirtembergii dla uczczenia czterdziestej rocznicy zakończenia drugiej wojny światowej. To wielkie dzieło chóralne znajduje się na afiszach koncertowych filharmonii na całym świecie od czasu premiery.

Światowa premiera trzeciej opery Pendereckiego, *Czarnej Maski*, opartej na sztuce Gerharta Hauptmanna, była punktem kulminacyjnym Festiwalu w Salzburgu w 1986 roku. Zaraz po niej następują wykonania w Wiedniu. Prapremiera amerykańska ma miejsce w Operze Santa Fe latem 1988 roku.

W marcu 1987 roku *Cheruwimskaja Pieśń* na chór a cappella zostaje po raz pierwszy wykonana na uroczystym koncercie w Waszyngtonie z okazji 60 urodzin Mścisława Rostropowicza. *Veni Creator*, również na chór a cappella, Penderecki dyryguje sam podczas uroczystości nadania doktoratu honoris causa Uniwersytetu Madryckiego w kwietniu 1987 roku. W tym samym roku otrzymuje Nagrodę Karl-Wolfa z rąk Izraelskiej Fundacji Wolfa.

W roku 1988 Penderecki otrzymuje nagrodę Grammy od National Academy of Recording Arts and Sciences za *II Koncert wiolonczelowy*, nagrany dla wytwórni ERATO z Mścisławem Rostropowiczem jako solistą. W listopadzie 1989 Lorin Maazel dyryguje *IV Symfonią. Adagio*, napisaną na zamówienie rządu francuskiego z okazji dwusetlecia Rewolucji Francuskiej.

Prapremiera czwartej opery Pendereckiego, *Ubu Króla* (wg Alfreda Jarry'ego) ma miejsce 6 lipca 1991 roku w Operze Monachijskiej.

Premiera *Sinfonietty* odbywa się w Warszawie 16 lutego 1992 roku w wykonaniu Sinfonii Varsovii pod batutą kompozytora. Utwór ten zostaje ponownie wykonany w maju 1992 roku

przez muzyków Orkiestry Filadelfijskiej i, tego samego dnia, na World Expo '92 w Sewilli. Kolejna nowa kompozycja Pendereckiego, *Benedicamus Domino*, na chór męski a cappella, została po raz pierwszy wykonana w kwietniu 1992 roku na Festiwalu Wielkanocnym w Lucernie.

V Symfonia miała swą światową premierę 15 sierpnia 1992 roku w Seulu. W 1992 roku Penderecki kończy swój *Koncert fletowy* dedykowany Jean-Pierre Rampal'owi. Prawykonanie utworu przez Jean-Pierre Rampal'a i Orkiestrę Kameralną z Lozanny odbyło się 11 stycznia 1993 roku w Lozannie pod dykcją kompozytora. W sierpniu 1992 roku Penderecki kończy *Benedictus* na chór a cappella dla Maestro Lorina Maazela. Premiera *Sanctus*, ostatniej części *Polskiego Requiem*, ma miejsce w listopadzie 1993 roku w wykonaniu Królewskiej Filharmonii ze Sztokholmu.

W roku 1995 Penderecki ukończył *II Koncert skrzypcowy* dla Anne-Sophie Mutter, którego premiera odbyła się w czerwcu 1995 roku. W grudniu 1995 odbyła się prapremiera *III Symfonii* z Orkiestrą Monachijską pod batutą samego kompozytora.

Premiera *Siedmiu Bram Jerozolimy*, utworu napisanego na 3000 lat Jerozolimy, odbyła się 9 stycznia 1997 roku w Jerozolimie. W lutym 1997 Penderecki otrzymał nagrodę Crystal Award w Davos. Światowe prawykonanie *Hymnu do św. Daniła*, napisanego z okazji 850 lat Moskwy, odbyło się 4 października 1997 w Moskwie. Premiera *Hymnu do św. Wojciecha*, skomponowanego dla uczczenia tysiąclecia Gdańska, odbyła się 18 października 1997 roku.

Prawykonanie *Credo* odbyło się w lipcu 1998 roku na Bach Festival w Eugene w stanie Oregon. Pierwsze europejskie wykonanie miało miejsce 5 października 1998 w Krakowie, w ramach Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego.

W roku 1998 Krzysztof Penderecki został honorowym członkiem American Academy of Arts and Letters. W lutym 1999 roku otrzymał dwie prestiżowe Nagrody Grammy: za najlepszą kompozycję muzyki współczesnej (*II Koncert skrzypcowy*) oraz nagranie płytowe tego koncertu z Anne-Sophie Mutter i London Symphony Orchestra pod jego batutą.

W grudniu 1998 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Kolejny honorowy doktorat odebrał na Uniwersytecie w Pittsburghu w kwietniu 1999 roku. 23 stycznia 2000, Krzysztof Penderecki otrzymuje prestiżową nagrodę "Best Living Composer" na Światowych Targach Muzycznych w Cannes, a w październiku 2000 doktorat honoris causa na Uniwersytecie w Lucernie.

Premiera *Sonaty na skrzypce i fortepian* odbyła się w Barbican w Londynie w dniu 29 kwietnia 2000, w wykonaniu Anne-Sophie Mutter i Lamberta Orkisa. 6 czerwca 2000 r. w Musikverein w Wiedniu, w prawykonaniu *Sekstetu* wzięli udział Mścisław Rostropowicz, Yuri Bashmeta, Dmitri Alexeev, Paul Meyer, Julian Rachlin, i Radovan Vlatkovic.

Prawykonanie *Concerto grosso* odbyło się w czerwcu 2001 w Tokio pod dykcją Charlesa Dutoit z udziałem takich artystów jak Borys Pergamenschikow, Han-Na Chang i Truls Mork. 9 maja 2002 roku odbyła się światowa prapremiera *Koncertu fortepianowego* napisanego na zamówienie nowojorskiej Carnegie Hall i Emanuela Axa. W światowej prapremierze wystąpił Emanuel Ax z Filadelfijską Orkiestrą pod dykcją Wolfganga Sawallischa.

Premiera *Largo na wiolonczelę z orkiestrą* odbyła się 19 czerwca 2005 roku w Wiedniu, w wykonaniu Mścisława Rostropowicza i Filharmoników Wiedeńskich pod batutą Seiji Ozawa.

Utwór został napisany na zamówienie Musikverein i zadedykowany Mścisławowi Rostropowiczowi.

Penderecki był pierwszym dyrygentem gościnnym Norddeutscher Rundfunk Orchester w Hamburgu i Mitteldeutscher Rundfunk Sinfonie Orchester w Lipsku.

W latach 1987-1990 był dyrektorem artystycznym Filharmonii Krakowskiej. Od 1992 roku jest dyrektorem artystycznym Festiwalu Casals w San Juan (Puerto Rico). We wrześniu 1997 roku Krzysztof Penderecki został dyrektorem muzycznym Sinfonii Varsovii. Od roku 1998 jest doradcą artystycznym Beijing Music Festival a od roku 2000 gościnnym dyrygentem nowo powstałej China Philharmonic Orchestra.

Krzysztof Penderecki rozpoczął swój rok jubileuszowy 2003 koncertem z Sinfonią Varsovią w Filharmonii Narodowej w Warszawie. Program obejmował utwory kompozytora *Concerto Grosso i Sinfonietę per archi* oraz *IX Symfonię* A.Dvoraka.

26 czerwca 2005 roku w Luksemburgu odbyła się prapremiera *VIII Symfonii na troje solistów, chór i orkiestrę*, zatytułowanej *Lieder der Vergänglichkeit (Pieśni przemijania)*. W światowej premierze nowej symfonii wzięli udział: Olga Pasiecznik (sopran), Agnieszka Rehlis (mezzo-sopran) i Wojciech Drabowicz (baryton); orkiestrą Filharmonii Luksemburskiej i zespołem Europejskiej Akademii Chóralnej dyrygował Bramwell Tovey. *VIII Symfonia* została napisana na zamówienie Rządu w Luksemburgu z okazji otwarcia nowej Sali Filharmonii-Josephine Charlotte Philharmonic Hall.

Krzysztof Penderecki

Nagrody i wyróżnienia

- 1959 1, 2 i 3 nagroda na drugim konkursie Polskiego Związku Kompozytorów dla młodych polskich muzyków za *Strofy*, *Emanacje* i *Aus den Psalmen Davids*
Nagroda UNESCO za Tren ofiarom Hiroszimy
- 1962 Pierwsza nagroda w konkursie kompozytorskim w Krakowie za *Kanon*
- 1966 Great Nord-Rhein Westphalia Art Award za *Pasję wg św. Łukasza*
- 1967 Prix Italia za *Pasję wg św. Łukasza*
Sibelius Gold Medal
- 1968 Prix Italia za *Dies Irae*
- 1970 Nagroda Polskiego Związku Kompozytorów
- 1977 Gottfried von Herder Award od W.v.s. Foundation z Hamburga
- 1978 Prix Arthur Honegger za *Magnificat*
- 1981 Médaille de la Ville de Paris
- 1983 Sibelius Award od Wilhour Foundation w Helsinkach
- 1985 Premio Lorenzo Magnifico (Florencja)
- 1986 Medal Stefanii Niekrasz od Stowarzyszenia Polskich Muzyków Zagranicą
- 1987 Karl-Wolf-Award od Wolf-Foundation (Izrael)
- 1988 Nagroda Grammy od National Academy of Recording Arts and Sciences za *II Koncert wiolonczelowy* w wyk. Mścisława Rostropowicza (dyr. Krzysztof Penderecki)
- 1989 Manuel de Falla Gold Medal od Accademia de Bellas Artes (Granada)
- 1990 Das Grosse Verdienstkreuz des Verdienstordens der Bundesrepublik Deutschland
- 1992 Dwie nominacje do nagrody Grammy

- 1992 Grawemeyer Music Award
- 1997 Crystal Award, World Economic Forum - Davos
- 1998 Nagroda specjalna Business Centre Club - Warszawa
- 1999 Nagroda Grammy "Best Classical Contemporary Composition", Penderecki: II Koncert skrzypcowy "Metamorphosen" (Anne-Sophie Mutter, skrzypce)
 Nagroda Grammy dla dyrygenta Krzysztofa Pendereckiego "Best Instrumental Soloist Performance (with Orchestra)", Penderecki: II Koncert skrzypcowy "Metamorphosen" (Anne-Sophie Mutter, skrzypce, London Symphony Orchestra)
 Nagroda AFIM Indie Award za nagranie Credo dla wytwórni Hänssler
 Köhler-Osbahr-Stiftung Music Award
- 2000 Best Living Composer, Midem Classique, Cannes
 Ordine Al Merito della Repubblica Italiana
- 2001 Nagroda Grammy Best Choral Composition, "Penderecki: Credo"
 Nagroda Księcia Asturii (Premio Príncipe de Asturias de las Artes)
 Statuetka Złotego Hipolita, Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego, Poznań
- 2002 Nagroda Romana Guardiniego, Katolicka Akademia Monachium
- 2003 Nagroda Wielka Fundacji Kultury, Warszawa
 Nagroda Państwowa Nadrenii Północnej - Westfalii
- 2004 Praemium Imperiale, Japonia
 Wyróżnienie w Eurokonkursie Amico Europae A.D. 2004, Warszawa
- 2005 Order Orła Białego
- 2006 Baltic Star, Order Trzech Gwiazd (Łotwa)
- 2008 Złoty Medal Ministra Kultury Armenii
 Honorowe Wyróżnienie Solidna Firma 2007 "za wybitną twórczość oraz promocję polskiej kultury w świecie"
 Medal Leonardo da Vinci od Europejskiej Akademii Nauk w Hanowerze, przyznany w Erewaniu, Armenia (kwiecień 2008)
 Order im. Bernardo O'Higginsa stopnia oficerskiego, Chile
 Honorowe odznaczenie od Ambasady Boliwariańskiej Republiki Wenezueli za „cenną współpracę i wkład w działalność”
 Honorowy Medal Thorunium w uznaniu za zasługi dla miasta Torunia, 15 maja 2008
 Polska Nagroda Filmowa Orzeł 2008 w kategorii Najlepsza Muzyka za film „Katyń” (kwiecień 2008)
 Doroczna Nagroda w dziedzinie muzyki od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bogdana Zdrojewskiego (czerwiec, Zamek Królewski, Warszawa)

Doktoraty honoris causa

- Rochester University — 1972
- Saint Olaf College, Northfield, Minnesota — 1977
- Uniwersytet w Bordeaux — 1979
- Uniwersytet Louven — 1979
- Georgetown University, Washington D.C. — 1984
- Uniwersytet w Belgradzie — 1985
- Uniwersytet w Madrycie — 1987
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu — 1987
- Uniwersytet Warszawski — 1993
- Universidad Catolica, Buenos Aires — 1994

Akademia Muzyczna w Krakowie — 1994
Akademia Muzyczna w Warszawie — 1994
University of Glasgow — 1995
Konservatorium im. Czajkowskiego w Moskwie, 1997
Uniwersytet Jagielloński — 1998
Uniwersytet w Cluj, Rumunia — 1999
Duquesne University, Pittsburgh — 1999
Universität Luzern — 2000
Uniwersytet w Sankt Petersburgu - 2003
Yale University – 2003
Uniwersytet w Lipsku – 2003
Baldwin-Wallace College, Ohio – 2004
Seoul National University – 2005
Westfalski Uniwersytet Wilhelma w Munster – 2006

Honorowe członkostwo

Royal Academy of Music, Londyn — 1974
Accademia Nazionale di Santa Cecilia, Rzym
Musikaliska Akademien, Sztokholm
Akademie der Künste der Deutschen Demokratischen Republik, Berlin
Akademie der Künste, Berlin
Academia Nacional de Bellas Artes, Buenos Aires
Académie Internationale de Philosophie et de l'Art, Berne — 1987
Officier de l'Ordre de Saint Georges de Bourgogne, Bruksela — 1990
Membre de l'Académie Nationale des Sciences, Belles-lettres et Arts, Bourdeaux
Academia Scientiarum et Artium Europaea, Salzburg
Honorary Member of the City of Strasbourg Medal, Strasbourg, 1995
Fellowship of the Royal Irish Academy of Music, Dublin, 1995
Commandeur dans l'Ordre des Arts et des Lettres, 1996
American Academy of Arts and Letters, 1998
Artistic Advisor to the Beijing Music Festival, Beijing, 1998
Honorary Artistic Director of the Cracow Philharmonic, Cracow 1998
Honorary Professor of the Beijing Music Conservatory, Beijing 1998
Musikpreis der Stadt Duisburg, October 1999
Honorary Trustee of The Kosciuszko Foundation, New York City, April 1999
Gesellschaft der Musikfreunde Wien, March 2000
Adopted Citizen of Puerto Rico, 2000
Honorary Fellowship, The Hong Kong Academy for Performing Arts, 2001
Honorowy Obywatel Miasta Dębicy i Powiatu Podkarpackiego, 2003
Honorary Member, Academia Argentina de Musica, 2004
Honorary Citizen of Buenos Aires (Visitante Ilustre de la Ciudad de Buenos Aires), 2004
Fondation Félix Mendelssohn Bartholdy, Paryż/Lipsk, 2004
Członek Rady Programowej Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, 2004
Honorowy Obywatel Gminy Zakliczyn, 2004
Honorary Professor of the Musical Academy in Riga, 2005
Honorowy Profesor Konservatorium im. Czajkowskiego w Moskwie, 2008
Honorowy Profesor Petersburskiego Państwowego Konservatorium im. Rimskiego-Korsakowa

Honorowy Profesor Państwowego Konserwatorium im. Komitasa w Erewaniu, 2008
Honorary Member of the Armenian Branch of the International Academy of Science of Nature and Society, 2008

Utwory

Opery

Diabły z Loudun (1968/69)

Raj utracony (1976/78)

*Czarna Mask*a (1984/86)

Ubu Król (1991)

Dzieła wokalnoinstrumentalne

Psalmy Dawida (1958)

Strofy (1959)

Cantata in honorem Almae Matris (1964)

Pasja wg św. Łukasza (1965)

Dies irae (1967)

Jutrznia (1969/71)

Jutrznia - cz. II Zmartwychwstanie (1971)

Kosmogonia (1970)

Canticum Canticorum Salomonis (1970/73)

Magnificat (1973/74)

Te Deum (1979/80)

Lacrimosa (1980)

Polskie Requiem (1980/84)

Siedem bram Jerozolimy (1996)

Hymn do św. Daniła (1997)

Hymn do św. Wojciecha (1997)

Credo (1997/98)

Chaconne (2005)

Na chór a cappella

Stabat Mater (1962)

Agnus Dei (1981)

Cheruwimskaja Pieśń (1986)

Veni Creator (1987)

Benedicamus Domino (1992)

Benedictus (1992)

Agnus Dei z Versöhnung Messe (1995)

Benedictus (2002)

Na orkiestrę

Emanacje (1958)

Anaklasis (1959/60)

Tren ofiarom Hiroszimy (1960)

Polymorphia (1961)

Fluorescences (1961)

De natura sonoris I (1966)
De natura sonoris II (1971)
I Symfonia (1972/73)
Intermezzo (1973)
Przebudzenie Jakuba (1974)
Adagietto z Raju utraconego (1979)
II Symfonia Bożonarodzeniowa (1979/80)
III Symfonia (niedokończona) — Passacaglia
IV Symfonia — Adagio (1989)
Sinfonietta per archi (1990/91)
V Symfonia (1991/92)
Partita (1991)
III Symfonia (1995)
VIII Symfonia (2005) Lieder der Vergänglichkeit

Na instrumenty solowe z orkiestrą

Sonata na wiolonczelę i ork. (1964)
Capriccio na skrzypce i orkiestrę (1967)
Koncert wiolonczelowy (1967/72)
Partita na klawesyn i zespół kameralny (1972)
Koncert skrzypcowy (1967/77)
II koncert wiolonczelowy (1982)
Koncert altówkowy (1983)
Koncert fletowy (1992-93)
II Koncert skrzypcowy „Metamorphosen” (1992-1995)
Concerto Grosso per Tre Celli (2000-2001)
Koncert fortepianowy „Resurrection” (2002)
Largo na wiolonczelę i orkiestrę (2005)

Na instrumenty solowe

Capriccio per Sigfried Palm na wiolonczelę solo (1968)
Cadenza na altówkę solo (1984)
Per Slava na wiolonczelę solo (1985/86)
Preludium na klarnet (1987)
Divertimento na wiolonczelę solo (1994)

Utwory kameralne

Sonata na skrzypce z fortepianem nr 1 (1953)
I Kwartet smyczkowy (1960)
II Kwartet smyczkowy (1968)
Der unterbrochene Gedanke na kwartet smyczkowy (1988)
Kwartet na klarnet i trio smyczkowe (1993)
Passacaglia (1995/96)
Larghetto (1997)
Luzerner Fanfare na 8 trąbek i perkusję (1998)
Sonata na skrzypce z fortepianem nr 2 (2000)
Sekstet na skrzypce, altówkę, wiolonczelę, fortepian, róg i klarnet (2000)